

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**
Về việc: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 3, TỈNH QUẢNG TRỊ

- Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Phan Anh Đức

- Thư ký phiên họp: Ông Hoàng Tùng - Thư ký Tòa án nhân dân Khu vực 3, tỉnh Quảng Trị.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 3, tỉnh Quảng Trị tham gia phiên họp: Ông Võ Văn Lực - Kiểm sát viên.

Ngày 14 tháng 8 năm 2026, tại Trụ sở Tòa án nhân dân Khu vực 3, tỉnh Quảng Trị mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 09/2026/TLST - VDS ngày 30 tháng 6 năm 2026, về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 16/2026/QĐST-VDS ngày 30 tháng 7 năm 2026, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Hoàng Văn T, sinh năm 1979; địa chỉ: Thôn N, xã N, tỉnh Quảng Trị. Có mặt.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan (người bị yêu cầu): Ông Hoàng Văn K, sinh ngày 10 tháng 6 năm 1985; địa chỉ: Thôn N, xã N, tỉnh Quảng Trị. Vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- Trong đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và lời khai trong quá trình giải quyết, người yêu cầu ông Hoàng Văn T bày: Bố mẹ ông đều đã chết, em trai ông tên là Hoàng Văn K, sinh ngày 10 tháng 6 năm 1985 bị tai nạn giao thông từ năm 2010, mất khả năng làm chủ bản thân, suốt ngày chửi bới, phá phách đồ đạc, mọi sinh hoạt đều do ông chăm sóc. Gia đình đã đi khám, điều trị khắp nơi nhưng không có chuyển biến. Hiện nay ông K được hưởng chính sách của Nhà nước với mức độ đặc biệt nặng, dạng khuyết tật thần kinh, tâm thần. Vì vậy, ông yêu cầu Tòa

án tuyên bố ông K mất năng lực hành vi dân sự để gia đình tiện thực hiện các giao dịch dân sự liên quan đến bà ông K và chỉ định ông là người giám hộ cho ông K.

- Tại phiên họp, ông Hoàng Văn T giữ nguyên yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Hoàng Văn K mất năng lực hành vi dân sự.

- Ngày 13 tháng 7 năm 2026, Tòa án ban hành Quyết định số 02/2026/QĐ - TCGĐ đề trưng cầu Trung tâm P để xác định tình trạng tâm thần của ông Hoàng Văn T.

- Theo kết luận giám định pháp y tâm thần số 1769/KLGD ngày 22 tháng 7 năm 2026 của Trung tâm P, tình trạng bệnh của ông Hoàng Văn T được kết luận như sau:

Kết luận theo tiêu chuẩn y học: Các rối loạn tâm thần không biệt định do tổn thương não và rối loạn chức năng não (F06.9-ICD-10) Giai đoạn tiến triển + động kinh (G40-ICD/10)/ Di chứng tổn thương nội sọ (T90.5-ICD-10).

Kết luận năng lực hành vi dân sự: Mất khả năng nhận thức, làm chủ hành vi.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 3, tỉnh Quảng Trị phát biểu ý kiến:

+ Việc tuân theo pháp luật trong tố tụng dân sự: Trong quá trình Tòa án giải quyết cũng như tại phiên họp, Thẩm phán, Thư ký đã thực hiện đúng quy định tại các Điều 48, 51, 366 Bộ luật Tố tụng dân sự.

+ Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng: người yêu cầu, ông Hoàng Văn T đã thực hiện đúng quyền và nghĩa vụ của mình theo quy định tại Điều 70 Bộ luật Tố tụng dân sự, như chấp hành đúng thời hạn triệu tập của Tòa án, cung cấp đầy đủ các tài liệu, chứng cứ cho Tòa án, tạo điều kiện thuận lợi để giải quyết vụ việc.

+ Về nội dung yêu cầu giải quyết: Căn cứ khoản 1 Điều 27, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 376, Điều 377, Điều 378 của ; khoản 1 Điều 22 của luật Dân sự: Tuyên bố ông Hoàng Văn K, sinh ngày 10 tháng 6 năm 1985; địa chỉ: Thôn N, xã N, tỉnh Quảng Trị là người đã mất năng lực hành vi dân sự.

+ Về lệ phí sơ thẩm: Căn cứ khoản 4 Điều 143 Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 36 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội về việc “Quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án”, buộc ông Hoàng Văn T chịu nộp theo quy định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Khu vực 3, tỉnh Quảng Trị nhận định:

[1] Về tố tụng: Căn cứ vào Đơn yêu cầu của ông Hoàng Văn T, nội dung yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật Tố tụng dân sự 2015. Người bị yêu cầu là ông Hoàng Văn T có địa chỉ tại thôn N, xã N, tỉnh Quảng Trị; căn cứ Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân Khu vực 3, tỉnh Quảng Trị.

[2] Về nội dung việc dân sự: Ông Hoàng Văn T trình bày có em trai tên là Hoàng Văn K, sinh ngày 10 tháng 6 năm 1985 bị tai nạn giao thông từ năm 2010, mất khả năng làm chủ bản thân. Vì vậy, ông yêu cầu Tòa án tuyên bố ông K mất năng lực hành vi dân sự để gia đình tiện thực hiện các giao dịch dân sự liên quan đến bà ông K.

[3] Theo kết luận giám định pháp y tâm thần số 1769/KLGD ngày 22 tháng 7 năm 2026 của Trung tâm P, tình trạng bệnh của ông Hoàng Văn T được kết luận như sau: Kết luận theo tiêu chuẩn y học: Các rối loạn tâm thần không biệt định do tổn thương não và rối loạn chức năng não (F06.9-ICD-10) Giai đoạn tiến triển + động kinh (G40-ICD/10)/ Di chứng tổn thương nội sọ (T90.5-ICD-10). Kết luận năng lực hành vi dân sự: Mất khả năng nhận thức, làm chủ hành vi.

[4] Từ lời khai của người yêu cầu, Kết luận giám định pháp y tâm thần số 1769/KLGD ngày 22 tháng 7 năm 2026 của Trung tâm P, có đủ cơ sở xác định ông Hoàng Văn K là người mất năng lực hành vi dân sự. Do đó, yêu cầu của ông Hoàng Văn T là có cơ sở được chấp nhận theo quy định tại Điều 22 Bộ luật Dân sự.

[4] Đề nghị của Đại diện Viện kiểm sát là có căn cứ, được chấp nhận.

[5] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Hoàng Văn T theo quy định.

[6] Về quyền kháng cáo: đương sự có quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào:

Khoản 1 Điều 27, Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149; Điều 361; Điều 367; Điều 370; Điều 371, Điều 372; Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự.

Điều 22 Bộ luật Dân sự.

Khoản 1 Điều 36, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội về án phí, lệ phí Tòa án, về việc “Quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án”.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Hoàng Văn T: Tuyên bố ông Hoàng Văn K, sinh ngày 10 tháng 6 năm 1985; địa chỉ: Thôn N, xã N, tỉnh

Quảng Trị là người đã mất năng lực hành vi dân sự kể từ ngày Quyết định của Tòa án có hiệu lực pháp luật.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Hoàng Văn T chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí để sung vào ngân sách Nhà nước, nhưng được trừ vào số tiền 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) tiền tạm ứng lệ phí đã nộp biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0003188 ngày 01/12/2025 của Thi hành án dân sự tỉnh Quảng Trị.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: người yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan (người bị yêu cầu) có quyền kháng cáo trong hạn 10 (mười) ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết theo quy định của pháp luật. Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 3 có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 (mười) ngày; Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Trị có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 (mười lăm) ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

5. Trường hợp ông Hoàng Văn K không còn bị mất năng lực hành vi dân sự thì bản thân hoặc người có quyền, lợi ích liên quan có quyền yêu cầu Tòa án hủy bỏ quyết định tuyên bố ông Hoàng Văn K bị mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Quảng Trị;
- VKSND KV3;
- THADS tỉnh Quảng Trị;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Phan Anh Đức